

OKUR ODAKLI BİR YAKLAŞIMLA YAZIN EĞİTİMİ

Tülin POLAT*

Özet

Bu yazıda dil, insan, kültür ve yazın bağlantılarından yola çıkarak yalnızca dil eğitiminin değil, genel eğitimin de önemli bir boyutu olan yazın eğitimi kuram ve uygulama bütünlüğü temelinde irdelenmektedir. Bu bağlamda, yazın eğitiminde bir dönüm noktası, bir paradigma değişimi oluşturan kuramsal bir bakış olarak alımlama estetiği ele alınmakta ve bu kurama dayanan okur odaklı yaklaşım ışığında geleneksel yazın eğitimi tartışılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Dil-insan ilişkisi, yazın metni ve nitelikleri, yazın eğitiminin önemi, geleneksel yazın eğitimi, alımlama estetiği ve okur odaklı yaklaşım

Giriş

Yaşamın neredeyse her alanını teknolojinin yönlendirdiği bir zaman dilimi içinde yaşıyoruz. Teknolojik gelişmeler, iletişim ortamlarını ve iletişimin işleyiş biçimlerini derinden etkileyerek öylesine değiştirdi ki insanlar arası iletişimin temel aracı olarak dilin öğretim sürecini çağın koşulları ve gereksinimleri doğrultusunda yeniden yapılandırmak ve iletişim araçlarının olası olumsuz etkilerine karşı da durabilecek dilsel ve düşünsel donanımda bireyleri yetiştirmek kaçınılmaz bir zorunluluk oldu. Bu yöndeki tartışmaların önemli bir ayağını da, dil eğitimi sürecinin olmazsa olmaz bileşeni olan yazın (edebiyat) öğretimi oluşturuyor ister istemez. Dil öğretimini yenileştirme arayışları, söz ustalarımızın ürettiği ve dilimizin yaratıcı yanlarını sergileyen, dolayısıyla çok yönlü dil çalışmalarına olanak sağlayan yazın metinlerinin bu bağlamdaki işlevini ve kullanımını yeni bakış açılarıyla sorgulamayı da gündeme getiriyor.

Hiç kuşkusuz, yazın ya da edebiyat eğitimi kendi kuram ve yöntemleri olan başlıbaşına bir uğraş alanıdır. Ancak eğitimin hangi düzeyinde gerçekleşirse gerçekleşsin her yazın eğitimi bir bakıma da dil eğitimidir. Her düzeydeki dil öğretimi için de, o dilin ve kültürün değerleri olarak yazın metinleri vazgeçilemez bir kaynaktır. Yazın metinleri dil derslerinde kullanılmak üzere üretilmez elbette, anlamayı güçleştiren karmaşık yapıları da olabilirler. Ne var ki, Weinrich'in de vurguladığı gibi, karmaşık bir dil ve yapı içerdiklerinden ya da başka nedenlerle yaşamın çok yönlülüğünü yansıtan yazın metinlerine dil derslerinde yer vermediğimiz zaman, yaşamı dil derslerinin dışına itmiş oluruz (Weinrich, 1983, 201-203'den aktaran; Kast, 1984, 4). Öyleyse şu noktada birleşmeliyiz: Dil ve yazın eğitimi birbirlerine bağlı, birbirlerini tamamlayan ve bu nedenle de sürekli etkileşim içinde olan iki alandır.

İnsanı, evrende ayrıcalıklı ve güçlü kılan dilidir. Dil aracıyla düşünür, üretir, bilgi ve birikimlerimizi başkalarıyla paylaşırız. İnsanı insana ulaştıran, kültürleri kültürlerle, kuşakları kuşaklarla buluşturan dil. Gelişim çizgimizin itici gücüdür dil, gelişmelere süreklilik kazandıran da dildir. *"Biz her şeyden önce dilimizle insanız, dilimizden ötürü insan oluruz... Yeri ve zamanı ne olursa olsun, her insan insan oluşunu dilinde gerçekleştirir"* (Uygur, 1997, 93-95). Dil, insanın insanlaşma sürecinin, yani gelişiminin yol göstericisi olduğuna göre, dil eğitiminin sorunları, insanın bireysel ve toplumsal gelişim sürecinin de çözüm bekleyen sorunlarıdır aynı zamanda. Bu nedenle, dil eğitiminin sorunlarına çözüm aramak, insan gelişiminin önünü açmak çabalarının da bir gereğidir. Şöyle de diyebiliriz: Nitelikli bir eğitimin can damarı nitelikli bir dil eğitimidir. Dil ve yazın bağlantısından yola çıkarak şunu da eklemeliyiz: Nitelikli bir dil eğitiminin can damarı da nitelikli bir yazın eğitimidir (bkz. Kavcar, 1999) .

Yazın eğitiminin önemini dilin kültürle bağlantısında da görebiliriz: Dil, insanın insanlarla ve tüm evrenle ilişkisini kuran bir araçtır. Ancak unutmamak gerekir ki dilin insan için işlevi salt iletişimle de sınırlı değildir. *"Düşünmeyi ve değerlemeyi"* (Gökberk, 1997, 71) içeren yönü ile dil, içinde yoğrulduğu kültürün taşıyıcılığını da yapar. Dil kültürün yalnızca taşıyıcısı değildir, yaratıcısıdır da. İnsanın evrenle karşılaşması her dilde farklı bir biçimde gerçekleşir: *"Evren her dile o dilce yansır"* (Uygur, 1997, 68). Bu nedendir ki, her dilde yaşama farklı bir bakışı, yaşamın farklı bir yorumlanışını ve işleyişini buluruz. Demek ki, her dil eğitimi süreci, o dilin kültürünü de öğrenme, tanıma ve özümseme sürecidir. Ancak böyle bir bilinçli uğraşla o dile ve kültüre egemen olunabilir. Kültüre egemen olmak da, kültürün ve dilin gelişmesinde etkin bir biçimde katılabilmenin gerekli kıldığı bir aşamadır. Bu nokta, yazın eğitiminin önemini de açıkça ortaya koyar. Kültür yetisinin geliştirilmesinde, o kültürün içinde yeşermiş ve o kültüre özgü değerler olarak yazın metinlerinin vazgeçilmez bir yeri ve önemi vardır. Gökberk (1997, 73), *"Bir ulusun özelliği en iyi dilinde kavranır."* diyor. Bu saptamaya bir ekleme yaparak şunu da ileri sürebiliriz: Bir ulusun, bir kültürün özellikleri en iyi dilinde ve o dilin seçkin örnekleri olan yazın yapıtlarında kavranır.

Bu yaklaşımdan, yazınsal söylemin ya da yazın metinlerinin gerçekleri birebir yansıttıkları gibi bir anlam da çıkarmamak gerekir. Burada da, yazın eğitiminin temel uğraş alanı olan yazınsal söylem ve yazın dili üzerinde durmak yerinde olacaktır: Yazın metninin temel özelliği, gerçekle örtüşmek, diğer bir anlatımla gerçekle doğrulanmak gibi yükümlülüğü olmamasında yatar. İster yaşamı açıklamak, ister yaşamı değiştirmek amacıyla yazılsın, yazın metninin dünyası kurmaca bir dünyadır. Yazın metnini bilimsel ve düşünsel yönelimli, yani bilgi ileten diğer metin türlerinden ayıran niteliği de öncelikle budur. Yazın metninden gerçeği, bildik olanı olduğu gibi anlatmasını bekleyemeyiz. Bilmeliyiz ki, *"yazın gerçeğin bir parçası değildir, ondan bağımsızdır, gerçek göndergesi kendi kendisidir, tek bir saniyenin ve tek bir noktanın öyküsü olduğu zaman bile kendi kendisidir"* (Yücel, 1995, 18).

Yazarın yazınsal üretimindeki bu özgürlüğü, dilinde de somutlaşır. Yazın dili gündelik dil kullanımıyla bağdaşmayan niteliklerle yüklüdür. Her yazın yapıtının dili, onu üretenin özgürce kurguladığı dünyaya özgü bir iletidir. Hangi dilde yazıyorsa yazar, o dilin sözcüklerinde ve imgelerinde yaşar, o dilde saklı olanakları bulup gün ışığına çıkartma gibi bir yaratıcılıktır emeği. İşte bu nedenle de, dilin yaşayan bir varlık olarak zaman içinde değişmesinin öncülleri, yaratıcı ve kımıldatıcı katkılarıyla şair ve yazarlardır (bkz. Gökberk, 1997, 71). *"Ben sana mecburum"* deyişi Türkçe'nin kurallarına uygun bir dile döküş değildir, ama şairin dilinde benzersiz bir biçimde Türkçe'nin içinde doğmuştur. Bu tür denemeler, dili hırpalama sayılamaz,

çünkü gerçek şairin “*dile davranışındaki aykırılıklar, kuşkusuz, dilde gizli olanakları verimlendirmek üzere girilmiş olan denemelerdir*” (Uygur, 1997, 23).

Yazın metnlerinin ve yazın dilinin yukarıda ana çizgileriyle göstermeye çalıştığımız özellikleri, yazın eğitiminin kurgulanmasında da yol göstericidir. Bu kapsamda öncelikle benimsenmesi gereken nokta şudur: Yazın metinleri özleri gereği diğer metin türlerinden farklı yollarla ele alınmalı ve işlenmelidir. Neredeyse her metin türüne uygulanan ve artık kalıplaşmış metne yönelik sorular, bağlamdan kopuk sözcük çalışmaları ya da yazarın amacı nedir? türünden çalışmalar, çok anlamlı bir yapısı olan yazın metinleri için sınırlayıcı bir çalışma yoludur. Geleneksel yazın eğitimi anlayışının giderilmesi gereken aksamaları da özellikle bu yapıdaki uygulamalardan kaynaklanır.

Yazın eğitimi, eğitimin diğer alanları gibi, kuram ve uygulama bütünlüğü içinde ele alınmalıdır. Yazın eğitimi son çözümlemede bir uygulama alanıdır. Uygulamaları yönlendiren ana etmen de, etkin ve verimli uygulamaları gerçekleştirme arayışlarıyla geliştirilen kuramlardır. Hemen belirtmek gerekir ki, yazın eğitime ilişkin kuramlar da ancak uygulamalarla sınanarak geçerlilik kazanabilir. Ne var ki, kuramsal, yani bilimsel bir temele dayanmayan uygulamaların da geçerliliği her zaman tartışmaya açıktır. 1970’den bu yana yazın eğitimi doğrudan etkileyerek kökten değişimlere götüren ve Sayın’ın (1989, 4) deyişiyle, sarkacın yön değişimine neden olan bir kuram da alımlama estetiği diye anılan kuramdır. Alımlama estetiği, okur, yazın ve yazın yapıtı üçgeninde bakışını metni alımlama/okuma sürecinde yoğunlaştırarak okur boyutunu, bu sürecin belirleyici ögesi olarak öne çıkarır. Alımlama estetiğine göre yazın metninin kendi başına bir varlığı yoktur (bkz. Kast, 1994, 7). Ona varlık kazandıran, onu somutlaştıran okurdur. Metnin kendi başına bir anlamı da yoktur. Ancak açık ve çok anlamlı yapısıyla yazın metni okura birçok anlama olanakları sunar. “*Gerçekte metnin kendisi bir dil parçasını anlamlı kılmak için okura sunulan bir davetiye, bir dizi ipucundan başka birşey değildir*” (Eagleton, 1990, 100). Bu davetiye ile metne yönelen okur, okuma sürecinde yazın metnini kendi alımlama koşulları, yani ön bilgi ve deneyimleri doğrultusunda kendine göre anlamlandırır/somutlaştırır/kurar. O nedenle, her yazın metninin iki yazarı olduğu da söylenebilir: Biri onu yazan kişi olarak yazar, diğeri ise onu alımlayan ve somutlaştıran kişi olarak okur (bkz. Kast, 1994, 7). Bu saptamayı, anlamdırma ya da somutlaştırma eyleminin okurdan okura farklılıklar göstereceğini düşünerek, şöyle de genişletebiliriz: Bir yazın metninin ne kadar çok okuru varsa, o kadar çok da yazarı vardır.

Alımlama estetiğinin burada belirtilmesi gereken bir diğer yönü de, okuma sürecini okurun etkin olduğu bir eylem olarak görmesi ve okuma eylemini okur ile yazar arasında kurulan bir iletişim olarak değerlendirmesidir (bkz. Iser, 1984, 39). Okuma sürecinde okur belli beklenti ve varsayımlarla metne sorular yöneltir. Metinle kurduğu iletişimde sorularına yanıt arar. Okuma eyleminde okuru yönlendiren öğeler ise, yazın metninin içerdiği değişik çağrışımlara ve yorumlara açık boş alanlar ve belirlenmemişliklerdir (bkz. Sayın, 1989, 15). Yazın metni ile kurduğu iletişimde okur beklentilerine uygun yanıtlar da alamayabilir metinden. Okuma süreci geliştikçe, metinden edindiklerine dayanarak yeni sorular üretmek, farklı varsayımlar oluşturmak zorunda kalabilir, çünkü okur-yazın metni iletişiminde metin de okuru değiştirir. Okurun çok-anlamlı ve çağrışımlar yüklü yazın metni ile iletişime girmesi, onun yoğun bir çaba göstermesini gerektirir. Metindeki örtük bağlantıları bulmak, değerlendirmek ve herşeyden önemlisi kendi kurduklarına/bildiklerine de eleştirel bir gözle bakmak, kısacası kendi kendisinin de okuru olmak zorundadır (bkz. Eagleton, 1990, 102-103).

Özetleyecek olursak, alımlama estetiğine göre okuma eyleminin odak noktasını okur oluşturur. Etkin konumda olan okurdur. Iser'e (bkz. 1984, 41) göre de, artık temel soru, 'bu şiirin nasıl bir anlamı var?' sorusu değil de, 'okuma eyleminde okur, yazın metnini somutlaştırırken/alımlarken nasıl bir etkilenme süreci yaşıyor?' sorusu olmalıdır. Bu yönüyle alımlama estetiği, okuru özgürleştiren bir yaklaşımı önermektedir (bkz. Polat, 1995). Okur yazın metnini alımlarken, önceden belirlenmiş yorumlara ve doğrulara boyun eğmek zorunda değildir. Ancak okurun özgürlüğünün sınırsız olduğu da düşünülmemelidir. Ondandır beklenen, alımlama/anlama yetisini, parçadan bütüne ve yeniden parçaya dönerek sürdürmesi, böylece de metnin öğelerinin büyük bir çoğunluğunu açıklayabilecek ve birbirleriyle tutarlı bir bütüne dönüştürebilecek bir düzeye ulaştırabilmesidir. Yazın metninde saklı boşalanlar ya da belirsizlikler de böyle bir anlama çabasıyla ortadan kaldırılabilir (bkz. Eagleton, 1990, 105). Açıktır ki yazın eğitime düşen görev de, alımlama/anlama yetileri bu düzeyde gelişmiş okurları yetiştirebilmektir.

Alımlama estetiğinin yazın eğitimi uygulamaları için öngördüğü yaklaşım, okur odaklı yaklaşımdır, çünkü bu bağlamda özne konumunda olan, ne öğretici, ne ders kitapları, ne de yazın yapıtlarıdır. Yazın eğitiminin öznesi, okur olarak öğrencidir artık (bkz. Sayın, 1989, 77). Özne konumundaki öğrenciyi yaratıcı kılacak ve özneliğini canlandıracak güç de yukarıda belirtildiği gibi, zengin çağrışım ve anlamlarla örülmüş yazın metnlerinin sundukları alımlama/anlamlandırma olanaklarıdır. Öğrenciye eyleme ve üretime dayanan bir ortam sunmayı amaçlayan yazın eğitiminde önemli olan, Dilidüzgün'ün (bkz. 2001, 247) anlatımıyla, metnin ne anlattığından çok, metnin nasıl okunması gerektiğine dikkat çekmektir. Bu amacı gerçekleştirme arayışlarında üzerinde durulması gereken bir yaklaşım da, okur odaklı yaklaşımdır.

Alımlama estetiğinden kaynaklanan okur odaklı yaklaşım, geleneksel yazın eğitiminin/öğretiminin yapı taşlarını sarsacak nitelikte ilkeler içerir. Kıyaslayarak söyleyecek olursak şu noktaları belirleyebiliriz (bkz. Kast, 1984, 39):

- Geleneksel yazın eğitiminde, yüksek değerli olarak kabul görmüş yazın ürünleri ders izlencelerinin temel konularıdır. Okur odaklı yaklaşıma dayanan yazın eğitiminde ise, sınırları genişlemiş bir yazın kavramından yola çıkılır. Dolayısıyla öğrencilerin istek ve ilgilerine uygun görülen her yazın ürününe yer veren açık yapıllı bir metin derlemesi yapılır. Öğrencilerin okuma alışkanlıklarını güçlendirmek amacıyla çizgi romanlardan çocuk yazını yapıtlarına kadar her yazın metni yazın derslerinde işlenebilir. Metinlerin seçiminde öğrenci görüşlerinden de yararlanmak gerekir.
- Geleneksel yazın öğretiminde eğitici bir bakış açısı egemendir. Amaç, yazın ürünleri aracılığıyla belli bir öğretiyi/doğruyu iletme'dir. Okur odaklı yaklaşıma dayanan yazın eğitiminde ise yazın, öğrencilerin dile ve yaşama ilişkin deneyimlerini zenginleştirecek bir kaynak olarak görülür. Amaç, yazın metinleri aracılığıyla öğrencilerin yaşama bakışlarına farklı boyutlar kazandırabilmektir.
- Geleneksel yazın eğitiminde öğrenci sürecin nesnesidir, odak noktasına yazın metnini/yazarı koyan bir anlayış egemendir. Okur odaklı yaklaşıma dayanan yazın eğitiminde ise, odak noktasında okur vardır. Sürecin öznesi öğrencidir, yazın metni öğrenci tarafından alımlanacak bir nesne konumundadır.

- Geleneksel yazın eğitiminde iletilecek öğreti öğrenciden daha önemlidir. Okur odaklı yaklaşıma dayanan yazın eğitiminde ise, öğretiden daha önemli öge öğrencidir.
- Geleneksel yazın eğitiminde yazarın amacı ve yönelimi dersi yönlendirir. Yazarın iletisi, anlattıkları önemlidir. Okur odaklı yaklaşıma dayanan yazın eğitiminde ise, yazarın ne söylemek istediği değil, okurun yani öğrencinin metinden ne anladığı önemlidir.
- Geleneksel yazın eğitiminde yazın metni durağan ve kapalı bir yapı olarak ele alınır. Metin özerktir, kendi başına bir varlıktır. Okur odaklı yaklaşıma dayanan yazın eğitiminde ise, yazın metni açık yapılıdır. Ancak okuma sürecinde somut bir varlık kazanır.
- Geleneksel yazın eğitimine göre yazın metni tek ve belirli bir anlamın taşıyıcısıdır. Okur odaklı yaklaşıma dayanan yazın eğitiminde ise, yazın metni çok anlamlıdır. Metnin anlamını belirleyen ortaya çıkaran da okurdur.
- Geleneksel yazın eğitimi anlayışına göre yazın metni zamana bağımlıdır. Belirli bir dönemin ürünü olarak görülür ve o dönemin koşulları uyarınca yorumlanmalı/alınmalıdır. Okur odaklı yaklaşıma dayanan yazın eğitiminde ise, yazın metni zamandan bağımsızdır. Her dönemin okuru yazın metnini kendi koşulları uyarınca farklı farklı çarışım larla somutlaştırabilir.

Görüldüğü gibi, alımlama estetiğini temel alan okur odaklı yaklaşım, yazın eğitime alışılmışın dışında bir çerçeve, yepyeni bir paradigma getirmektedir. Bu bağlamda ilk önemli adım, hangi yaş grubu öğrencileri için hangi yazın ürünlerinin ve hangi konuların uygun olacağını belirlemesidir. Öğrencilerin alımlama koşulları farklılıklar gösterir, zaman bağımlıdır ve değişimler açıktır. Bu nedenle, yazın eğitimini yaratıcı bir ortama dönüştürecek metinler, metnin dilsel ve içeriksel nitelikleri, okur boyutu olarak öğrencilerin nitelikleri, okul ve yaşam bağlamının nitelikleri gibi katmanları sürekli izleyen bir bakışla seçilmelidir.

Okur odaklı yaklaşımın uygulamalara yansıyan en belirgin yanını, alıştırmaların ve etkinliklerin çeşitlenmesinde görmek olanaklıdır. Temel yönelim, öğrencilerin yazın metni ile karşılıklı etkileşime dayanan bir iletişim kurmaları olunca, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve düşüçlerini canlandırarak etkinliklerin tasarlanması da kaçınılmazdır. Bu bağlamda doğru olan, çalışmalara öğrencilerin metinle verimli bir iletişim kurmalarını ve metni daha kolay alımlamalarını sağlayacak alıştırmaların geliştirilmesidir. Bu da, öğrencilerin metni anlayıp anlamadıklarını sınavıcı alıştırmalardan önce öğrencilerin metni anlamalarını sağlayıcı etkinliklerin düzenlenmesini gerektirir. Sözelimi, Orhan Veli'nin 'İstanbul'u Dinliyorum' şiiri ile öğrenci arasında iletişim kurulmasını sağlayabilmek amacıyla 'Gözlerinizi kapatın ve dinleyin, neler duyuyorsunuz' gibi bir etkinlikle derse başlamak, öğrencide metne yönelik bir ilgi de uyandırabilir.

Etkinlikleri düzenlerken önemli olan, öğrencileri aynılaştırmak yerine yazın ürünleri aracılığıyla farklı farklı iç yolculukları yapmalarına olanak tanımaktır. Her öğretim sürecinde olduğu gibi yazın öğretimini de belli bir dizge içinde yürütebilmek için alıştırmalar ya da etkinlikler, metinden metine farklılıklar gösterse de, metin öncesi çalışmal ar, metnin üzerinde çalışmal ar ve metin sonrası çalışmal ar gibi aşamaları izlemek uygundur.

Alımlama estetiğinin ve dolayısıyla okur odaklı yaklaşımın tartışılması gereken yanları olabilir, tartışılmalıdır da. Ancak okur odaklı yaklaşımın yaratıcı ve üretken bir yazın eğitiminin gerçekleştirilmesine sağlayabileceği katkılar da ortadadır. Bu noktada önemli olan, okur odaklı yaklaşımın önerdiği ilkeleri ülkemiz koşullarına uyarlayabilmek ve özgün uygulamaları üretebilmektir. Verimli ve nitelikli bir yazın eğitimini gerçekleştirmek de, sürekli yeniliklere ve bilimsel gelişmelere açık olmayı gerektiren bu tür çabalarla olanaklıdır.

Yazın metinleri sundukları kurmaca dünyalarla gerçeklerin farklı kurgulanabileceğini de göstermiş olurlar. Bu, onların yaşamın değişebilirliğini gösteren yanlarıdır. Bu nedenle, yazın eğitiminde ileriye doğru atılacak her olumlu adım, yaşamı güzellik kaygıları ve insandan yana bir umutla değiştirebilecek güçte bireylerin yetiştirilmesine doğru atılmış bir adımdır.

Kaynakça

- DİLİDÜZGÜN, Selahattin (2001). “*Türkiye’de Edebiyat Öğretimi ve Edebiyat Öğretiminde Çağdaş Yönelimler*”, **Çağdaş Türk Yazını**, Zehra İpşiroğlu (Yay.Haz.), Adam Yayınları, İstanbul. S-244-261.
- EAGLETON, Terry (1990). **Edebiyat Kuramı**, 1. Baskı, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- GÖKBERK, Macit (1997). **Değişen Dünya, Değişen Dil**, 2. Baskı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- ISER, Wolfgang (1984). **Der Akt des Lesens**, 2. Baskı, Wilhelm Fink Verlag, München.
- KAST, Bernd (1994). “*Literatur im Anfängerunterricht*”, **Fremdsprache Deutsch** 2/1994, S- 4-13.
- KAST, Bernd (1984). **Literatur im Unterricht**, Goethe Institut, München.
- KAVCAR, Cahit (1999). **Edebiyat ve Eğitim**, 3. Baskı, Engin Yayınları, Ankara.
- POLAT, Tülin (1995). “*Yazın Metni-Okur İlişkisi Üzerine Düşünceler*”, **Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi**, İstanbul Üniversitesi, IX, İstanbul, S-109-121.
- SAYIN, Şara (1989). “*Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Yazın Eğitiminin Yeri*”, **Dilbilim VIII**, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, S-13-21.
- UYGUR, Nermi (1997). **Dilin Gücü**, 2. Baskı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- YÜCEL, Tahsin (1995). **Yazın, Gene Yazın**, 1. Baskı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

LITERATURE EDUCATION WITH A

READER-ORIENTED APPROACH

Tülin POLAT*

Abstract

This paper aims to explore the teaching of literature as an important component of not only language education but also mainstream education on the basis of both theoretical and practical grounds, drawing upon the relationship among language, human, culture and literature. In this regard, the study seeks to highlight reception aesthetics as a theoretical perspective that has come to be a milestone, leading a paradigm shift in the teaching of literature. Moreover, traditional literature teaching will be discussed in the light of the reader-oriented approach within the scope of reception aesthetics.

Key Words: Language-human relationship, literary text and features of literary texts, the significance of literature teaching, traditional literature teaching, reception aesthetics and reader-oriented approach

* Prof. Dr.; İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi